А Н А Л І З Р Е Г У Л Я Т О Р Н О Г О В П Л И В У

до проєкту рішення виконкому Ужгородської міської ради «Про тарифи на міські пасажирські перевезення»

Назва регуляторного акта: «Про тарифи на міські пасажирські перевезення».

Регуляторний орган: Виконавчий комітет Ужгородської міської ради

Розробник документа: Управління економічного розвитку міста Ужгородської міської ради. Контактний телефон: (0312) 42 80 31/ 184

І. Визначення проблеми

На сьогоднішній день згідно рішення виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 26.06.2026 № 349 "Про тарифи на міські пасажирські перевезення" вартість перевезення одного пасажира автобусами міського сполучення, що працюють в звичайному режимі руху, становить 23,00 грн.

Механізм формування тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування визначається Методикою розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, затвердженою наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009 № 1175 (далі –Методика), яка застосовується органами місцевого самоврядування під час встановлення зазначених тарифів для підприємств-перевізників.

Відповідно до пункту 1.6 Методики перегляд рівня тарифів повинен здійснюватися у зв'язку зі зміною умов виробничої діяльності та реалізації послуг, що не залежать від господарської діяльності перевізника, в тому числі в разі зміни вартості палива більш ніж на 10 %.

Методикою розрахунку тарифів визначено, що розрахунок тарифу здійснює безпосередньо Перевізник на підставі економічно обґрунтованих планових витрат та загальної кількості перевезених пасажирів, що обґрунтовуються Перевізником на підставі фактичних показників роботи або встановлюються за результатами обстеження пасажиропотоків.

Утримання тарифів на міському пасажирському автомобільному транспорті призведе до погіршення фінансового стану автопідприємств-перевізників. В роботі громадського міського автотранспорту є багато особливостей та нюансів, наприклад в об'єктах конкурсу є як завідомо збиткові так і прибуткові маршрути, і другі покривають перші. Занижений тариф призведе до: закриття збиткових маршрутів, які несуть в собі соціальну функцію, погіршення якості надання пасажирських послуг громадянам, через відсутність обігових коштів на капітальні та поточні ремонти, унеможливить оновлення рухомого складу, і вкінці кінців призведе до повної зупинки транспорту. Усе це посилить соціальну напругу. Такі обставини є неприйнятними для всіх сторін, які беруть участь в громадських пасажирських перевезеннях – Замовника перевезень (Ужгородської міська рада), Виконавця (перевізники) та Користувача (мешканці міста).

Враховуючи вищевикладене, на підставі звернення перевізників виникла необхідність перегляду тарифу на перевезення пасажирів у міському автомобільному транспорті.

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	ТАК	
Держава	ТАК	
Суб'єкти господарювання,	ТАК	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	ТАК	

Проблема підвищення рівня тарифів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування Ужгородської міської територіальної громади не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів у зв'язку з тим, що державою прийнята низка законів та інших нормативних документів, які регламентують діяльність виконавчих органів місцевого самоврядування в цьому напрямку, зокрема:

- відповідно до підпункту 2 п. «а» ст. 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі органи міських рад мають повноваження встановлювати тарифи на транспортні послуги;
- відповідно до ст. 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» реалізація єдиної тарифної політики передбачає затверджену центральним органом виконавчої влади з питань автомобільного транспорту методику розрахунку тарифів за видами перевезень;
- наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009р. № 1175 затверджена «Методика розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту», яка визначає механізм формування тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та є обов'язковою для застосування під час встановлення тарифів органами місцевого самоврядування на послуги пасажирського автомобільного транспорту.

II. Цілі державного регулювання

- забезпечення балансу між платоспроможним попитом на послуги та обсягом витрат на їх надання;
- приведення тарифу на перевезення пасажирів у міському пасажирському автотранспорті в Ужгородській міської територіальної громади до економічно обґрунтованого рівня; ;

- збереження ринку соціально важливої послуги пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування;
- забезпечення безпечного функціонування автомобільного транспорту загального користування;
- підтримання рівня обслуговування пасажирів, фінансового стану автопідприємств;
- створення прозорого конкурентного середовища, збільшення ефективності використання рухомого складу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняття запропонованого проєкту рішення
Альтернатива 2	Збереження чинного регулювання зазначених питань.

1. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	- забезпечення балансу інтересів перевізників, що обслуговують міські маршрути загального користування та пасажирів; - приведення тарифу на перевезення пасажирів у міському пасажирському автотранспорті в Ужгородській міській територіальній громаді до економічно обґрунтованого рівня; - збереження ринку соціально важливої послуги пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування; - забезпечення безпечного функціонування автомобільного транспорту загального користування; - підтримання рівня обслуговування пасажирів,	Зростання витрат за компенсацію пільгових перевезень

	фінансового стану автопідприємств; - збільшення ефективності використання рухомого складу.	
Альтернатива 2	Відсутні	Виникне необхідність компенсації різниці в тарифах з бюджету міста, що приведе до зменшення видатків на соціальні програми, перерозподілу видатків міського бюджету за рахунок інших галузей (освіта, медицина, житлово-комунальне господарство та інше)

2. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Забезпечення організації пасажирських перевезень відповідно до потреб мешканців міста	Збільшення витрат на проїзд
Альтернатива 2	- збереження діючих тарифів, тобто витрати на проїзд залишаються незмінними	Погіршення якості, безпеки перевезень, зменшення кількості транспорту, що призведе до недостатньої кількості транспортних засобів у місті для забезпечення потреб населення.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	-	-	4	-	4
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	100 %	-	100 %

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Отримання вигоди від провадження господарської діяльності з надання транспортних послуг на міських пасажирських маршрутах загального користування: - забезпечення мешканців міста сталими пасажирськими перевезеннями; - гідна оплата праці найманих працівників; - можливість оновлення рухомого складу;	Витрати на забезпечення пасажирських перевезень на маршрутах міста загального користування
Альтернатива 2	Відсутні	Збитки перевізників від економічно необґрунтованого тарифу; погіршення технічного стану рухомого складу підприємств; втрата кваліфікованих працівників; можливе закриття або банкрутство підприємств

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за 4-бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Забезпечує повне досягнення цілей ухвалення регуляторного акта з оптимальними витратами для територіальної громади, суб'єктів господарської діяльності й органів місцевого самоврядування
Альтернатива 2	1	Діюча система наразі не задовольняє попиту населення у якісних пасажирських

		перевезеннях.

Оцінка впливу регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу*

Категорія впливу	Відповідь
1	2
А. Обмежує кількість або звужує коло постачальників. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Надає суб'єкту господарювання виключні права на послуги з перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування	Ні
2. Запроваджує режим ліцензування, надання дозволу або вимогу погодження підприємницької діяльності з органами влади	Ні
3. Обмежує здатність окремих категорій підприємців постачати товари чи надавати послуги (звужує коло учасників ринку)	Ні
4. Значно підвищує вартість входження в ринок або виходу з нього	Ні
5. Створює географічний бар'єр для постачання товарів, виконання робіт, надання послуг або інвестицій	Ні
Б. Обмежує здатність постачальників конкурувати. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Обмежує здатність підприємців визначати ціни на товари чи послугу	Ні
2. Обмежує можливість постачальників рекламувати або здійснювати маркетинг товарів чи послуг	Ні
3. Установлює стандарти якості, що надають необґрунтовану перевагу окремим постачальникам порівняно з іншими, або стандарти вищого рівня якості, ніж той, який обрали б окремі достатньо поінформовані споживачі	Ні
4. Суттєво збільшує витрати інших суб'єктів підприємництва порівняно з іншими (зокрема внаслідок дискримінаційного ставлення до діючих та нових учасників ринку)	Ні
В. Зменшує мотивацію постачальників до активної конкуренції. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Запроваджує режим саморегулювання або спільного регулювання	Ні

2. Вимагає або заохочує публікувати інформацію про обсяги виробництва чи реалізацію, ціни та витрати підприємств	Ні
Г. Обмежує вибір та доступ споживачів до необхідної інформації Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Обмежує здатність споживачів вирішувати в кого купувати товар	Ні
2. Знижує мобільність споживачів унаслідок підвищення прямих або непрямих витрат на заміну постачальника	Ні
3. Суттєво обмежує чи змінює інформацію, необхідну для ухвалення раціонального рішення щодо придбання чи продажу товару	Ні

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Організація міських пасажирських перевезень відповідно до чинного законодавства України та потреб мешканців міста; сприяння подальшому розвитку конкурентного середовища у сфері пасажирських перевезень.	Витрати часу та матеріальні ресурси для підготовки регуляторного акта й забезпечення виконання його вимог. Для пасажирів затверджений тариф на послуги з перевезення громадським транспортом відповідно до Методики. Для суб'єктів господарювання витрати на провадження діяльності із забезпечення надання послуг у транспортній сфері	Забезпечує досягнення цілей ухвалення регуляторного акта з метою створення умов для захисту пасажирів від необґрунтованого збільшення тарифів на надання транспортних послуг та автоперевізників від провадження збиткової господарської діяльності.

Альтернатива 2	Забезпечення пасажиропотоку на існуючому рівні	Погіршення фінансового стану авто підприємств-перевізників, втрата кваліфікованих працівників, і як результат, припинення діяльності з надання пасажирських послуг громадянам	Погіршення фінансового стану авто підприємств-перевізників, і як результат, припинення діяльності з надання пасажирських послуг громадянам, але забезпечить пасажиропотік на існуючому рівні та часткову задоволеність пасажирів

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту
Альтернатива 1	Єдиний можливий варіант роботи та розвитку автотранспорту міста	Зміни в законодавчій базі України з питань діяльності транспортних підприємств; ліцензійних умов; регулювання тарифу на дані послуги; динаміки попиту/пропозиції (зміна пасажиропотоку); зміни рухомого складу; збільшення вартості палива та запасних частин, необхідних для ремонту рухомого складу; соціально-економічна напруга та ін.
Альтернатива 2	Відмова.	Не передбачається

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для досягнення цілей, визначених аналізом впливу регуляторного акта, пропонується прийняття виконавчим комітетом Ужгородської міської ради рішення «Про тарифи на міські пасажирські перевезення», яким встановлюється тариф на перевезення пасажирів міським автомобільним транспортом, що здійснюється авто перевізниками Ужгородської міської територіальній громаді, що забезпечить потребу у якісному та безпечному перевезенні, покращить фінансовий стан підприємств.

Розв'язання проблеми шляхом прийняття регуляторного акта відповідатиме принципам державної регуляторної політики: доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, прозорості та врахування громадської думки.

Організаційні заходи для впровадження регулювання:

- аналіз розрахунків тарифу на перевезення пасажирів міським автотранспортом, наданих перевізниками;
- розробка регуляторного акта – проєкту рішення виконавчого комітету Ужгородської міської ради «Про тарифи на міські пасажирські перевезення» та аналізу впливу регуляторного акта, їх оприлюднення з метою одержання зауважень і пропозицій у спосіб, передбачений чинним законодавством;
- прийняття виконавчим комітетом Ужгородської міської ради рішення «Про тарифи на міські пасажирські перевезення».

Виконавчий комітет, керуючись ст.28 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Методикою розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, затвердженою наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.112009 № 1175, враховуючи зауважень та пропозицій до проєкту рішення приймає рішення щодо встановлення тарифу. Після прийняття рішення підлягає оприлюдненню. Регуляторний акт має місцевий характер впливу.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Очікуваними результатами прийняття є досягнення, у повному обсязі, визначених цілей державного регулювання.

Державне регулювання не передбачає утворення нового структурного підрозділу. Орган який несе витрати, пов'язані з розробкою регуляторного акта, контролем за його виконанням, проведення аналізу та заходів по відстеженню результативності – управління економічного розвитку міста Ужгородської міської ради

У зв'язку з тим, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання на яких поширюється

регулювання, становить 100 %, розрахунок витрат суб'єктів господарювання здійснено згідно з М-тестом (Додаток №1).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії регуляторного акту - до прийняття нового регуляторного акту, прийняття якого буде залежати від економічних чинників (динаміка зміни вартості електроенергії, підвищення законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати, запровадження новітніх технологій перевезень тощо).

VIII. Показники результативності регуляторного акту

Показниками результативності запровадження цього регуляторного акта слід вважати:

- рівень відшкодування тарифами витрат, пов'язаних з наданням послуг з перевезення пасажирів автотранспортом, що працює в звичайному режимі відповідно до поданих перевізниками розрахунків;
- обсяги міських пасажирських перевезень;
- скорочення кількості скарг пасажирів на якість надання послуг.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності нормативно-правового акта буде здійснюватися відповідно до Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", на підставі статистичних даних та даних, наданих перевізниками.

Базове відстеження здійснюється до дня набуття чинності регуляторного акту з метою оцінки стану суспільних відносин, на врегулювання яких спрямована дія акта.

Повторне відстеження здійснюється через рік після набуття чинності актом, але не пізніше двох років, якщо рішенням регуляторного органу, що ухвалив цей акт, не встановлено більш ранній строк, з метою оцінки ступеня досягнення цілей, визначених цим актом. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються із значеннями аналогічних показників, установлених під час базового відстеження.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи від дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності, у тому числі в разі, коли дію акта було продовжено після закінчення цього терміну.

Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються із значеннями аналогічних показників, установлених під час повторного відстеження.

Відстеження результативності дії акта буде здійснюватися відповідальним за його розробку підрозділом – управлінням економічного розвитку міста Ужгородської міської ради шляхом аналізу статистичних даних.

Начальник управління **Василь ЦАП**

Додаток 1
до аналізу регуляторного впливу до проекту регуляторного акта –рішення виконкому міської ради «Про тариф на міські пасажирські перевезення»

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого й середнього підприємництва, що виникають унаслідок дії регуляторного акта

У місті Ужгород суб'єкти господарювання, що проваджують діяльність з надання послуг з перевезення пасажирів, які належать до великого та середнього підприємництва та є переможцями конкурсу – відсутні.

Додаток 2
до аналізу регуляторного впливу до проекту регуляторного акта – рішення виконкому міської ради «Про тариф на міські пасажирські перевезення»

Бюджетні витрати
на адміністрування регулювання суб'єктів великого й середнього підприємництва

У зв'язку з відсутністю суб'єктів господарювання, що проваджують діяльність з надання послуг з перевезення пасажирів, які належать до великого та середнього підприємництва та є переможцями конкурсу, бюджетні витрати не передбачено.

Додаток 3
до аналізу регуляторного впливу до проекту регуляторного акта – рішення виконкому міської ради «Про тариф на міські пасажирські перевезення»

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та детального переліку процедур, виконання яких необхідне для здійснення регулювання, були проведені міською міжвідомчою комісією з питань реалізації державної цінової політики у житлово-комунальному господарстві та на міському пасажирському транспорті з окремими суб'єктами малого бізнесу, що проходили весною 2026 року.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі)

Кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 4 одиниць.

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 %.

3. *Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання*

Відповідно до тверджень суб'єктів господарювання додаткових витрат при прийнятті даного регуляторного акту не передбачено.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Відповідно до тверджень суб'єктів господарювання додаткових витрат при прийнятті даного регуляторного акту не передбачено.

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Для суб’єктів бізнесу коригуючим (пом’якшувальним) заходом є можливість брати участь у конкурсі з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування відповідно до вимог Постанови №1081, перемогти в ньому та проваджувати господарську діяльність, отримуючи відповідну вигоду. Додаткові пом’якшувальні заходи для суб’єктів малого бізнесу розробити неможливо у зв’язку з вимогами Постанови №1081.